Qorti tal-Magistrati (Malta)
Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali

Magistrat Dr. Claire L Stafrace Zammit B.A. LL.D.

Il-Pulizija
[Spettur Maurice Curmi]

vs

Simon Spiteri

Kumpilazzjoni Numru: 1016/2011

Illum, 29 ta' Mejju, 2017

Il-Qorti,

Rat l-akkuza migjuba kontra l-imsemmi Simon Spiteri detentur tal-karta tal-identita` numru 470763M.

Akkuzat talli:

Talli f'dawn il-Gzejjer f'Awwissu 2011 u fix-xhur u s-snin ta'qabel, b'diversi atti maghmulin fi zminijiet differenti u li jiksru l-istess disposizzjoni tal-ligi u li gew maghmulin b'risoluzzjoni wahda, b'mezzi kontra l-ligi jew billi ghamel uzu minn ismijiet foloz, jew ta' kwalifiki foloz, jew billi inqeda b'qerq iehor, ingann jew billi wera haga b'ohra sabiex igieghel jitwemmen l-esistenza ta' intraprizi foloz, jew ta' hila jew setgha fuq haddiehor jew ta' krediti immaginarji, jew sabiex iqanqal tama jew biza dwar xi grajja kimerika, ghamel qligh ta' madwar ghaxart elef ewro (EUR 10,000) ghad-dannu ta' Rodney Testa detentur tal-karta tal-identita' numru 550879 (M) ai termini ta' l-Artikoli 18, 308, 309 u 310 tal-Kodici Kriminali, Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

U aktar talli fl-istess perijodu, lok u cirkostanzi approprja ruhu billi dawwar bi profitt ghalih jew ghal persuna ohra minn haga ta' haddiehor li kienet giet fdata jew ikkunsinnata lilu taht titolu illi jgib mieghu l-obbligu tar-radd tal-haga jew li jsir uzu minnha specifikat, u cioe` ha u zamm ghandu l-ammont ta' madwar ghaxart elef Ewro (EUR 10,000) ghad-

dannu ta' Rodney Testa detentur tal-karta tal-identita' numru 550879 (M), ai termini tal-Artikoli 293 u 294 tal-Kodici Kriminali, Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Aktar tard talli sar recidiv b'diversi sentenzi moghtija mill-Qorti tal-Magistrati (Malta), liema sentenzi huma definittivi u ma jistghux jigu mibdula, ai terminu ta' l-Artikoli 49 u 50 tal-Kodici Kriminali, Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat it-talba tal-prosekuzzjoni sabiex barra milli tapplika l-piena skont il-Ligi, tordna lill-imuptat sabiex ihallas l-ispejjes li ghandhom x'jaqsmu mal-hatra tal-esperti, ai termini tal-Artikoli 532, 532B u 533 tal-Kodici Kriminali, Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

Rat id-dokumenti u l-atti kollha ta' dan il-procediment;

Rat l-artikoli tal-ligi indikati fin-nota ta' rinviju ghal gudizzju ta' l-Avukat Generali tal-10 ta' Dicembru 2012, fejn intalab li tinstab htija kontra l-imputat taht is-segwenti artikoli tal-ligi u cioe`:-

Fl-artikoli 17 u 31 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
Fl-artikoli 18, 308, 309 u 310 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
Fl-artikoli 18, 293 u 294 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
Fl-artikoli 49 u 50 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
Fl-artikolu 533 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Semghet lill-imputat jiddikjara illi ma kellux oggezzjoni sabiex dana il-kaz jigi trattat u deciz bil-procedura sommarja minn dina l-Qorti;

Semghet il-provi kollha u t-trattazzjoni tal-partijiet;

Ikkunsidrat,

Illi l-imputat, b'mod ewlieni, qed jigi akkuzat bir-reat ta' frodi a tenur tal-Artikoli 308 u 309 tal-Kodici Kriminali a dannu ta' Rodney Testa fejn huwa inducieh sabiex johrog flus u dan madwar ghaxart'elef Ewro sabiex jinvestihom Tunes fuq xi bejgh ta' kompjuters.

Biex jissussti r-reat tal-frodi jew truffa gie ritenut kostantement fil-gurisprudenza u fis-sentenzi tal-qrati taghna illi iridu jinkonkorru diversi elementi. L-ewwelnett, irid ikun hemm ness bejn is-suggett attiv u s-suggett passiv tar-reat u cioe` bejn min qieghed jikkometti r-reat u l-vittma. Hemm imbaghad l-element materjali ta' dan ir-reat u cioe` l-uzu ta' ingann jew raggiri li jwasslu lill-vittma sabiex issofri t-telf patrimonjali. Finalment huwa necessarju li ikun hemm l-element formali tar-reat konsistenti fid-dolo jew fl-intenzjoni tat-truffatur jew frodatur li jinganna u dana sabiex jikseb profitt jew vantagg ghalih innifsu. Jekk xi wiehed jew iktar minn dawn l-elementi huma nieqsa, allura ir-reat tat-truffa ma jistax jisussisti.

Illi f'sentenza moghtija mill-Qorti ta' l-Appelli Kriminali (per Imhallef Carmel. A. Agius) deciza fit-22 ta' Frar 1993, fl-ismijiet **<u>Il-Pulizija vs Charles Zarb</u>**, il-Qorti ghamlet esposizzjoni dettaljata ghar-rigward ta'l-elementi ta' dana ir-reat. Hija qalet li:

> *"Id-delitt tat-truffa huwa l-iprem fost il-kwalitajiet ta' serq inproprji u hu dak li fl-iskola u fil-legislazzjoni Rumana kien maghruf bhala steljolat u li jikkorrispondi ezattament ghat-truffa tal-Codice Sardo, ghal frodi tal-Kodici Toskan, ghal Engano jew Estafa fil-kodici Spanjol, ghal Bulra f'dak Portugiz, u ghal Esroquerie fil-Kodici Francis ' Id-disposizzjonijiet*

tal-Kodici taghna li jikkontemplaw ir-reat ta' truffa kienu gew mehuda minn Sir Adriano Dingli mill-paragrafu 5 ta' l-artikolu 430 tal-Kodici delle Due Sicilie li hu identiku hlief ghal xi kelmiet insinjifikanti ghal Kodici Franciz (artikolu 405) avolja dan, il-Kodici delle Due Sicile, it-truffa kien sejhilha Frodi '..".

Il-gurisprudenza nostrana hija kostanti fuq l-ingredjenti tal-element materjali ta' dan id-delitt ta' truffa u cioe` li dawn huma:- fl-ewwel lok bhala suggett attiv ta' dan id-delitt jista' ikun kulhadd; fit-tieni lok il-legizlatur, aktar mill-interess socjali tal-fiducja reciproka fir-rapport patrimonjali individwali, hawn qed jittutela l-interess pubbliku li jimpedixxi l-uzu tal-ingann u tar-raggieri li jinducu bniedem jiddisponi minn gid li fil-kors normali tan-negozju ma kienx jaghmel; fit-tielet lok hemm l-element materjali tat-truffa u jikkometti d-delitt tat-truffa kull min: a) b'mezzi kontra l-ligi, jew b) billi jaghmel uzu minn ismijiet foloz jew c) ta' kwalifiki foloz jew d) billi jinqeda b'qerq iehor u e) ingann jew f) billi juri haga b'ohra sabiex igieghel titwemmen l-ezistenza ta' intraprizi foloz, jew g) ta' hila; h) setgha fuq haddiehor jew i) ta' krediti immaginarji jew j) sabiex iqanqal tama jew biza dwar xi grajja kimerika, jaghmel qliegh bi hsara ta' haddiehor.

Hu necessarju biex ikun hemm ir-reat ta' truffa, li l-manuvri jridu jkunu ta' natura li jimpressjonaw bniedem ta' prudenza u intelligenza ordinarja, li jridu jkunu frawdolenti u li hu necessarju li jkunu impjegati biex jipperswadu bl-assistenza ta' fatti li qajmu sentimenti kif hemm indikat fil-ligi."

Dwar l-artifizzji intqal mill-Qorti illi *"hemm bzonn biex ikun reat taht l-artikolu 308 illi l-kliem jkun akkumpanjat minn apparat estern li jsahhah il-kelma stess*

fil-menti ta' l-iffrodat". Din it-tezi hija dik accettata fil-gurisprudenza ta' din il-Qorti anke' kolleggjalment komposta fil-kawza **"Reg vs Francesco Cachia e Charles Bech** (03.01.1896 – Kollez.XV.350) li fiha intqal illi:

> *"quell' articolo non richiede solamente una asserzione mensioniera e falza, ma richiede inoltre che siano state impiegate, inganno, raggiro o simulazione, ed e' necessario quindi che la falza asseriva sia accompagnata da qualche atto diretto a darla fede."*

Il-ligi hawnhekk qed tipprotegi l-vittma kontra l-ingann li jkun jirrivesti dik il-forma tipika, kwazi tejatrali, li tissupera il-kawtela ordinarja kontra s-semplici u luzingi, u li taghti li dawk l-esterjorita` ta' verita` kif tirrendi l-idea l-espressjoni felici fid-dritt Franciz *mise-en-scene*.

Kwantu ghall-element formali, u cioe` d-dolo ta' dan ir-reat, jinghad illi jrid jkun hemm qabel xejn l-intenzjoni tal-frodatur li jipprokura b'ingann il-konsenja tal-flus jew oggett li jkun fi profitt ingust tieghu. L-ingustizzja tal-profitt tohrog mill-Artikolu 308 tal-Kodici Kriminali fejn il-kliem *"bi hsara ta' haddiehor"* ma jhallux dubbju dwar dan.

Illi minn dina l-esposizzjoni maghmula mill-Qorti tal-Appell li ccittat diversi sentenzi ohra tal-qrati taghna jidher illi l-elementi rikjesti sabiex jisussisti ir-reat tal-frodi baqghu invarjati fi-zmien. Illi f'sentenza moghtija mill-**Corte di Cassazione Penale** gie deciz illi element ewelieni fir-reat tal-frodi huwa *"l'elemento del'danno patrimoniale"*. Biex imbaghad jissusti dana it-tip ta' reat huwa necessarju illi jezistu *"I tre momenti di cui si compone il reato e' cioe` la*

produzione dell'artificio, nella successive induzione in errore e nella conseguenziale produzione dell'ingiusto profitto per l'agente." (Cassazione penale sez.II 3 ottobre 2006 n.34179)

Illi ghar-rigward ta' dana l-element soggettiv tar-reat tattruffa, kif gie ritenut mill-awtur **Francesco Antolisei**, ikkwotat f'sentenza ohra moghtija mill-Qorti ta' l-Appelli Kriminali (**Il-Pulizija vs Patrick Spiteri** deciza 22/10/2004):

> *"L'agente ' deve volere non solo la sua azione, ma anche l'inganno della vittima, come conseguenza dell'azione stess, la disposizione patrimoniale, come conseguenza dell'inganno e, infine, la realizzazione di quell profitto che costituisce l'ultima fase del processo esecutivo del delitto. Naturalmente occorre che la volonta sia accompagnata dalla consapevolezza del carattere frodatorio del mezzo usato, dell'ingiustizzia del profitto avuto in mira e del danno che ne deriva all'ingannato."*

Illi l-Artikolu 309 tal-Kapitolu 9, imbaghad jikkontempla ir-reat minuri tal-frodi innominat. Illi ghar-rigward ta' dana ir-reat, ghalkemm l-element tar-*"raggiri"* jew l-*"artifzji"*, huwa nieqes u allura anke gidba semplici hija bizzejjed ghal konsummazzjoni ta' dana ir-reat, izda dana jrid bilfors iwassal sabiex il-vittma isofri xi telf patrimonjali.

Illi kif gie deciz fis-sentenza **Il-Pulizija vs Carmela German** (Appell Kriminali Inferjuri 30/12/2004) intqal:

> *"Kwantu ghal kwistjoni jekk il-gidba semplici – a differenza ta'l-artifizji u raggiri – tistax tammonta ossia twassal ghar-reat ta' frodi innominata, ir-risposta hija certament fl-affermattiv, basta li tali gidba tkun effettivament tammonta ghal qerq, cioe' intiza jew preordinata sabiex il-persuna lohra (il-vittma) taghmel jew tonqos milli taghmel xi haga li*

> *ggibilha telf patrimonjali bil-konsegwenti arrikkiment ghal min jghid dik il-gidba u basta, s'intendi li tkun effettivament waslet ghal dana it-telf min-naha u arrikkiment min-naha l-ohra."*

Illi fuq il-fattispecje ta' dana il-kaz ma jidhirx li hemm wisq kontestazzjoni. Jidher illi Rodney Testa sar jaf lill-imputat Simon Spiteri tramite persuna ohra u li kellu xi klijenti got-Tunezija li kienu jridu jixtru kwantitajiet ta' prodotti tal-informatika u li Testa seta' jaghmel kummerc mieghu stante li kellu hanut tal-informatika. It-tnejn bdew hbiberija u fejn l-imputat kien qallu illi huwa kien maghruf f'Tunez fejn huwa kien jaf hafna nies fosthom ministri u ufficjali gholja ohra fil-pajjiz. Testa ghogbitu dina l-proposta u ghalhekk kien ghamel xi laqghat mal-imputat fejn jghid illi kienu jiltaqghu gewwa l-Hilton f'Malta. Spiteri kien qal lil Testa li dawn il-klijenti kienu ser jordnaw minghandu hafna prodotti u ghalhekk pero` huwa kellu bzonn xi flus bil-quddiem u xi *samples* tal-prodotti. Dan jghid li ghadda lill-imputat vicin l-ammont ta' ghaxart elef Ewro (10,000) in kontanti f'sena mill-perjodu ta' Lulju elfejn u disgha (2009) u zewg *laptops* li bejniethom kienu jeccedu l-elf Ewro (€1,000) u li kellhom jintuzaw bhala *samples*.

L-imputat kien jghid li kellu bzonn dawn il-flus ghall-ispejjez tieghu biex jitla' u jinzel mit-Tunezija u aktar u aktar ma kien jitlob flus lill-imputat, aktar beda jghidlu li l-ordnijiet kienu qeghdin jitilghu sabiex finalment dan qatt ma mmaterjalizza xejn.

Anzi l-imputat kien dejjem igib skuzi bhal per ezempju li missieru kien l-ITU u meta Testa mar jiccekkja dan ma kienx veru u skuzi bhal dawn.

Testa jghid illi huwa qatt ma ra xejn lura mill-imputat hlief li kien ghaddielu arlogg tal-marka Rolex li kien bieghu ghall-ammont ta' elf u tmien mitt Ewro (€1,800). Minn dakinhar l'hemm Testa qatt ma rcieva xejn aktar u ghalhekk huwa ddecieda li jaghmel kwerela kontra l-imputat.

Il-Qorti kellha l-okkazjoni li tifli d-dokumenti pprezentati mill-parte civile bhala prova tar-relazzjoni li kellu mal-imputat u cioe` Dok RT1 *et seq* fejn l-ammont ta' flus destinati mill-parte civile lill-imputat jammontaw ghal tmient elef u disa' mitt Ewro u hamsa u tmenin centezmu (€8,900.85).

Il-Qorti semghet ix-xiehda tal-ufficjal tal-passaporti **Joseph Calleja** fejn dan jikkonferma illi l-imputat qatt ma resaq lejn Tunez fil-perjodu mertu ta' dawn il-proceduri.

Finalment semghet ix-xiedha tal-imputat **Simon Spiteri** fir-residenza tieghu fejn huwa ghazel li jixhed izda mhux biex jiggustifika l-agir tieghu fejn huwa anke kkonferma li ghandu jaghti is-somma ta' cirka sitt jew sebat'elef lill-parte civile, izda minflok xehed biss kemm huwa ma jiflahx u kemm kien ghaddej minn mument ikrah. Madanakollu mill-kontro ezami mid-difensur tal-parte

civile hareg li tul dawn iz-zmienijiet huwa kien ta' sikwit johrog u anke kien jattendi ghal balli bhal ma jixhed id-dokument Dok AGBipprezentat in atti.

Il-Qorti ghalhekk temmen pjenament lix-xiehda tal-parte civile li safa' ingannat mill-imputat u spicca ghaddielu ammont kbir ta' flus ghax kien taht l-impressjoni illi l-imputat kien persuna li seta' jafdah u li fil-fatt mieghu huwa anke bena hbiberija.

Illi l-imputat huwa persuna li facilment jinducik li temmnu li jirnexxielu jgieghel lill-vittma tieghu temmen dak illi bniedem normali x'aktarx jasal biex ma jemminx. Illi harsa lejn il-fedina penali tal-imputat hija xiehda wehidha ta' dan.

Illi anke jekk l-imputat ghamel ftehim mal-parte civile sabiex forsi jaghmel id-difiza li din kien semplicement transazzjoni kummercjali li marret hazin jew li partijiet mill-flus mghoddija mill-parte civile kienu self jew li nghata dan ir-Rolex lill-parte civile, dawn kollha kienu parti mill-messa in xena tal-imputat.

Ghalhekk, u ghalkemm f'dawn il-proceduri ma tantx kien hawn xhieda pero` hawn provi skjaccanti fl-atti li jindikaw lil hinn minn kull ombra ta' dubbju messa in xena shiha li l-imputat holoq appozitament sabiex igieghel lil Testa jghaddilu somom imhallsa. Ghaldaqstant abbazi tal-provi li hemm fl-atti ma hemmx dubbju illi l-imputat permezz ta' raggiri u ingann holoq messa in xena

shiha sabiex b'hekk huwa iddefroda lil Rodney Testa s-somma ta' sebat'elef u mitt Ewro (€7,100) meta tnaqqas il-flus rikavati mill-bejgh tar-Rolex.

Il-prosekuzzjoni ippruvat lil hinn minn kull dubbju dettat mir-raguni l-akkuza ai termini tal-Artikolu 308 tal-Kapitolu 9. Billi jirrizulta illi l-akkuza dwar ir-reat tal-frodi nnominat inghatat bhala kap alternattiv ghal dak tal-frodi, l-Qorti ser tastjeni milli tiehu konjizzjoni tar-reat ikkunsidrat f'dina id-disposizzjoni tal-ligi indikata mill-Avukat Generali fin-nota tieghu ta' rinviju.

Ikkunsidrat, illi fil-kaz in dizamina, l-imputat qed jigi ukoll akkuzat bir-reat tal-approprazzjoni indebita u dana kif rifless fin-nota ta' rinviju ghal gudizzju ta' l-Avukat Generali. Illi l-approprjazzjoni indebita hija ikkontemplata fl-Artikoli 293 u 294 tal-Kodici Kriminali. Illi ghalkemm l-Artikolu 293 jispecifika illi sabiex tirnexxi dina l-azzjoni kriminali jenhtieg il-kwerela tal-parti offiza, madanakollu l-Artikolu 294 jiddisponi illi l-azzjoni titmexxa ex officio mill-pulizija meta l-oggett jigi fdat jew ikkunsinnjat lill-hati minhabba l-professjoni, industrija, kummerc, amministrazzjoni, kariga jew servizz tal-persuna akkuzata. Skond gurisprudenza kostanti u anke skond awturi, generalment huwa ritenut li l-estremi ta' dan r-reat ta' approprjazzjoni indebita huma dawn li gejjin: *"1. Illi l-pussess tal-haga jkun gie trasferit lis-suggett attiv tar-reat voluntarjament mill-proprjetarju jew detentur, ikun min ikun. Jigi specifikat hawnhekk biex ma jkunx hemm ekwivocita, li l-konsenja da parti tal-proprjetarju jew detentur lil agent jew lis-suggett attiv tad-delitt, trid tkun maghmula con l'animo di*

spostarsi del possesso, ghax altrimenti jiffigura mhux r-reat tal-approprjazzjoni ndebita, imma s-serq. 2. Illi t-trasferiment tal-pussess ma jridx wkoll ikun jimporta t-trasferiment tad-dominju cioe' tal-proprjeta' ghaliex f'dan il-kaz ma jiffugurax l-element tal-azzjoni ndebita. 3. Illi l-oggett irid ikun mobbli; 4. Illi l-konsenjatarju in vjolazzjoni tal-kuntratt jaghmel tieghu il-haga cioe japproprja ruhu minnha, jew jbiegha, jew jiddistruggiha a proprio commodo o vantaggio; 5. Irid ikun hemm wkoll l-intenzjoni tas-suggett attiv tar-reat li japproprja ruhu mill-oggett li jkun jaf li huwa ta' haddiehor" (**Il-Pulizija vs Marbeck Cremona** – (Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) – 15/02/2007).

Illi f'sentenza moghtija mill-Qorti ta'l-Appelli Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Enrico Petroni u Edwin Petroni** (deciza fid-9 ta' Gunju 1998), il-Qorti ghaddiet sabiex elenkat l-element essenzjali li jsawwru dana ir-reat u qalet:

> *"Dana ir-reat isehh meta wiehed (1) jircevi flus jew xi haga ohra minghand xi hadd; (2) bl-obbligu li jrodd dawk il-flus jew dik ix-xi haga lura jew li jaghmel uzu minnhom b'mod specifiku; (3) u minflok ma jaghmel hekk idawwar dawk il-flus jew dak l-oggett bi profitt ghalih jew ghal haddiehor."*

Illi ghalhekk l-awtur ta' dana ir-reat irid ikollu l-intenzjoni specifika illi l-oggett li jigi fdat lilu u li ikun qed jippossjedi ghal ghan specifiku, jigi imdawwar minnu daqs li kieku huwa l-proprjetarju u jaghmel uzu minnu jew jiddisponi minnu bi profitt ghalih jew ghal haddiehor.

Illi kif jispjega l-awtur **Francesco Antolisei**:

"La vera essenza del reato [di appropriazione indebita] consiste nell'abuso del possessore, il quale dispone della cosa come se ne fosse proprietario (uti dominus). Egli assume, si arroga poteri che spettano al proprietario e, esercitandoli, ne danneggia il patrimonio" (Manuale di Diritto Penale, Giuffre` (Milano), 1986, Parte Speciale, Vol. 1, p. 276).

Illi f'sentenza ohra deciza mill-Qorti tal-Appelli Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs John Gauci** (deciza fl-14 ta' Frar 1997), il-Qorti tispjega b'mod semplici l-elementi ta' dana r-reat li huma:

"Minn ezami ta' l-artikolu 293 tal-Kodici Kriminali jidher car li wiehed mill-elementi essenzjali ta' l-approprjazzjoni indebita huwa kostitwit mill-frazi: "... taht titolu illi jgib mieghu l-obbligu ... li jsir uzu minnha specifikat ...". Specifikat minn min? Ovvjament minn min ikun ikkonsenja l-haga lill-agent u minn hadd izjed. Hija l-persuna li tikkonsenja l-haga u hadd hliefha li jkollha jedd timponi lobbligu ossia tispecifika lill-agent dwar kif ikollu jaghmel uzu mill-oggett ikkonsenjat lilu minnha. Jekk il-konsenjatur jaghti flus lill-agent biex dan bihom jixtrilu dar, l-agent jikkommetti r-reat ta' approprjazzjoni indebita jekk minflok jaghtihom karita'. Jekk il-konsenjatur jaghti flus lill-agent biex dan jixtrihom armi bi skop ta' serq, l-agent ikun approprja ruhu mill-flus indebitament jekk jaghtihom karita', apparti l-kwistjoni tal-moralita'. Jekk jixtrihom armi, allura l-agent ikun ghamel uzu mill-flus kif specifikat. F'kull kaz, fl-indagini dwar il-htija jew le ta' approprjazzjoni indebita, ghandha ssir prova ta' l-uzu tal-haga specifikata mill-konsenjatur u prova ta' jekk l-agent ma ikunx ghamel mill-haga dak l-uzu jew uzu divers."

Illi finalment dwar id-dolo mehtieg ghal kumissjoni ta' dana r-reat, il-Qorti taghmel referenza ghas-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija v Dr. Seigfried Borg Cole** (deciza mill-Qorti ta' l-Appell Kriminali fit-23 ta' Dicembru 2003) fejn il-Qorti ghamlet referenza ghal dak li qal **Luigi Maino** fil-*Commento al Codice Italiano* (UTET (1922) Vol IV para 1951 pagna 105 – 106) fuq il-kuncett tad-*dolo* necessarju ghal ezistenza ta' dan r-reat u jghid:

> *"Finalmente, a costruire il delitto di appropriazione indebita e' necessario il-dolo. Trattandosi di delitto contro la proprieta', a scopo d'indebito profitto per se' o per un terzo, il dolo sara' costituito dalla volontarieta', della conversione con scienza della sua illegittimita'e dal fine di lucro; onde colui che si appropria o rifiuta di consegnare, nella ragionevole opinione d'un diritto proprio da far valere, non commette reato per difetto di elemento intenzionale. Per la stessa ragione, e per difetto inoltre di elemento obiettivo, non incorrera in reato chi ne disporre della cosa altrui abbia avuto il consenso del proprietario o ragionevole opinione del consenso medesimo ' il dolo speciale nel reato di appropriazione indebita e' [come nel furto e nella truffa] l'animo di lucro, che deve distinguere appunto il fatto delittuoso, il fatto penale, dal semplice fatto illegittimo, dalla violazione del contratto, dell'inadempimento della obbligazione: osservazione questa non inopportuna di fronte alle esagerazioni della giurisprudenza ed ai deviamenti della pratica giudiziale che diedero spesse volte l'esempio di contestazioni di indole civile trasportate affatto impropriamente in sede penale. Rettamente pertanto fu giudicato non commettere appropriazione indebita [e neppure il delitto di ragion fattasi, per mancanza di violenza] il creditore che trattiene un oggetto di spettanza del suo debitore a garanzia del credito; l'operaio che avendo ricevuto materia prima da lavorare, si rifiuta, perche' non pagato dal committente, di proseguire nel lavoro e di rendere la materia ricevuta; l'incaricato di esigere l'importo di titoli, che non avendo potuto compiere tale esazione, trattiene i titoli a garanzia del dovutogli per le pratiche inútilmente fatte allo scopo di esigere. In generale la giurisprudenza e' costante nel richiedere come elemento costitutivo imprescindibile il dolo."*

Illi ghalhekk minn dak li ntqal hawn fuq sabiex tirnexxi l-azzjoni ta' approprjazzjoni indebita irid illi dana l-agir minn naha tal-imputat ma jridx jammonta ghal semplicement uzu tal-oggett, izda huwa jrid iqis illi dak l-oggett sar proprjeta` tieghu u ghalhekk jaghmel uzu minnu bhala sid tieghu u dana bi profitt ghalih. Illi minn ezami akkurat tal-provi ma jidhirx illi dana ir-reat jista' jisussisti. Dana qed jinghad ghaliex il-parti leza ghaddiet il-flus lill-imputat abbazi ta' ingann u xejn izjed. Testa ghadda l-flus lill-imputat f'diversi okkazzjonijiet matul sena shiha. Fl-ewwel okkazzjoni, huwa ghaddielu il-flus

ghaliex allegatament huwa qallu li riedhom biex ihallas ghall-ispejjez tieghu sabiex imur Tunez. Dina l-affermazzjoni madanakollu kienet kollha gidba mix-xiehda tal-ufficjal tal-passaporti fejn dan qatt biss ma mar Tunez. Li kieku kien minnu illi dawn il-flus gew mghoddija ghal dana l-ghan u l-imputat ghamel uzu minnhom ghar-raguni ohra allura kien jisussuti ir-reat tal-mizappropjazzjoni. L-imputat ivvinta storja shiha sabiex jikkonvinci lill-vittma tieghu jispossessa ruhu minn flusu u jghaddiehom lilu. Dan huwa kaz car ta' frodi u mhux ta' approprjazzjoni indebita. L-istess jista' jinghad ghat-tieni okkazzjoni fejn Testa sellef il-flus lill-imputat.

Finalment rat is-sentenzi esebiti mill-prosekuzzjoni in sostenn tal-addebitu tar-recidiva (Dok MC5 *et seq*).

Ghaldaqstant il-Qorti wara li rat l-Artikoli 308, u 49 u 50 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, filwaqt li tillibera lill-imputat Simon Spiteri mit-tieni (2) akkuza migjuba fil-konfront tieghu, issibu hati tal-ewwel (1) u t-tielet (3) akkuza u tikkundannah ghal perijodu ta' sena prigunerija. Inoltre u bis-sahha tal-Artikolu 532 u 532A tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta tordna lill-imputat ihallas lill-parte civile Rodney Testa is-somma ta' sebat elef u mitt Ewro (EUR 7,100) fi zmien tlett (3) snin.

Finalment, spjegat fi kliem semplici lill-imputat ir-riperkussjonijiet jekk din l-ordni ma tigix obduta.

Dr Claire L Stafrace Zammit B.A. LL.D.
Magistrat